

ความสำคัญของทางหลวง¹

การพัฒนาประเทศจะต้องมีปัจจัยสำคัญคือ การขนส่ง ซึ่งสามารถกระทำได้โดยทางถนน รถไฟ ทางน้ำ และทางอากาศ ในปัจจุบัน การขนส่งและคมนาคมหลักของประเทศคือ ทางถนน เนื่องจากสะดวก รวดเร็ว และค่าขนส่ง นับว่าถูก เนื่องจากสามารถขนส่งได้ถึงจุดหมายปลายทาง โดยไม่ต้องมีการขนถ่ายบ่อย ๆ

ซึ่งความสำคัญของทางหลวงในการพัฒนาประเทศ สามารถกำหนดออกได้ดังนี้คือ

1. ด้านการเกษตรกรรม ทางหลวงที่ดีจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ซึ่งจะเป็นผลต่อการลดต้นทุนการผลิต และช่วยส่งเสริมให้ผลิตผลเข้าสู่ตลาด และจากตลาดไปถึงผู้บริโภคในราคาถูกเป็นประโยชน์ในการลดค่าครองชีพ ตลอดจนทำให้เกษตรกรมีโอกาสขายพืชผลในตลาดมากขึ้น ความเสียหายของผลิตผลทางด้านเกษตรกรรมลดลง เนื่องจากความรวดเร็วและสามารถส่งสินค้าถึงตลาดได้ทันเวลา นอกจากนี้ทางหลวงยังช่วยเปิดพื้นที่กว้างตลอดสองข้างทาง ซึ่งยังประโยชน์ไม่คอยไต่หรือยังประโยชน์ไม่เต็มที่ ให้เปลี่ยนมาเพาะปลูกพืชพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถหารายได้ให้แก่ทั้งเกษตรกรเองและประเทศชาติในส่วนตัวรวมได้มาก

2. ด้านการอุตสาหกรรม ทางหลวงเป็นผลให้ทรัพยากรที่ยังไม่ได้ขุดค้นขึ้นมาใช้ประโยชน์เกิดประโยชน์มากขึ้น เป็นที่ยอมรับกันว่าทางหลวงเป็นปัจจัยหลักในการขนส่งวัตถุดิบจากแหล่งต่าง ๆ เข้าโรงงานอุตสาหกรรม และขนส่งผลิตผลจากโรงงานไปสู่ตลาดและท่าเรือ เพื่อการส่งออกต่างประเทศ สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือ ทางหลวงที่ดีจะมีประโยชน์ในแง่ลดค่าใช้จ่ายของผู้ใช้ทางทั้งในแง่เชื้อเพลิง

¹พันโท ประถม บุรณศิริ, การวางแผนทางหลวง เพื่อความมั่นคงของชาติ

การลืมหอ การบำรุงรักษา ตลอดจนเวลาในการเดินทางและขนส่งด้วย

3. ด้านการศึกษาและสาธารณสุข นอกจากประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจโดยตรงแล้ว ทางหลวงยังมีผลสะท้อนให้เกิดความเจริญก้าวหน้าในการศึกษา มีส่วนช่วยในการพัฒนาการศึกษาและช่วยอำนวยความสะดวกในการป้องกัน และกำจัดโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ในท้องถิ่น รวมทั้งการขนส่งคนไข้นักไปสู่โรงพยาบาลที่ทันสมัย ได้รวดเร็ว อีกด้วย

4. ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปโภคหลัก เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ไร้เขตทางหลวงในการปักเสา วางสาย และวางท่อ ไปยังบ้านเรือน โรงงาน อุตสาหกรรม และสถานที่สำคัญต่าง ๆ เนื่องจากกิจการเหล่านั้นส่วนใหญ่ตั้งอยู่หนาแน่นริมทางหลวง ทางหลวงนอกจากจะลดค่าใช้จ่ายของการเวนคืนเขตทาง เพื่อการสาธารณูปโภคแล้ว ยังช่วยให้การบริการด้านสาธารณูปโภคสะดวก และรวดเร็วขึ้นด้วย

5. ด้านการพาณิชย์กรรมและการตลาด ทางหลวงจะช่วยขยายตลาดให้กว้างขวางออกไปได้โดยการเชื่อมส่วนต่าง ๆ ของประเทศ และเชื่อมตลาดภายในประเทศกับตลาดต่างประเทศ เมื่อตลาดกว้างขึ้นจะมีผลทำให้ราคาสินค้าถูกลง เป็นผลทำให้ผู้ประกอบการพาณิชย์กรรมที่ไม่มีประสิทธิภาพมีจำนวนน้อยลงด้วย

6. ด้านการปกครองและการป้องกันประเทศ ทางหลวงจะอำนวยความสะดวกในการปกครอง โดยช่วยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองเข้าถึงประชาชนในชนบทช่วยดูแลความทุกข์สุขของประชาชน ช่วยในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ รวมทั้งเป็นประโยชน์ในการเคลื่อนกำลังของทางราชการได้รวดเร็วในการป้องกันการก่อการร้ายภายในประเทศ และป้องกันการรุกรานจากภายนอกประเทศ

ความเป็นมาของปัญหา

เมื่อทางหลวงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเช่นนี้ ดังนั้น การก่อสร้างทางหลวงและการบำรุงรักษาทางหลวง จึงเป็นกิจกรรมที่สำคัญของกรมทางหลวงในอันที่จะก่อให้เกิดระบบทางหลวงที่ดีและเพียงพอ ซึ่งงานบำรุงรักษาทางหลวงเป็นงานที่

ข้าพเจ้ามีความสนใจ เพราะเป็นงานหลักงานหนึ่งของกรมทางหลวงที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่างานก่อสร้างทางหลวง เพราะการบำรุงรักษาทางหลวงเป็นงานที่มีลักษณะจะต้องจึกทำกันไม่รู้จักจบ ถึงแม้จะไ้ก่อสร้างทางหลวงให้เป็นทางชนิดคิเล็คเพียงใดก็ตาม การชำรุดเสียหายจากการเสื่อมสภาพเนื่องจากดินฟ้าอากาศ และจากการรับใช้งานสนองการจราจรย่อมมีอยู่ทุกวันเวลา จึงเกิดความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการบำรุงรักษาให้คงสภาพเดิม และยังคงได้รับการปรับปรุงบูรณะให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนผู้ใช้ยานบนทางหลวงที่ต้องการความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษาการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวงของกรมทางหลวง มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ศึกษาการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวงที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง
2. ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพราะงานนี้เป็นงานซ่อมแซมบำรุงรักษาทางหลวงให้สามารถรับวยคยานได้ความหลักเกณฑ์ และให้อยู่ในสภาพที่อำนวยความสะดวก ความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนผู้ใช้ทางหลวง
3. เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงการดำเนินงานให้สามารถดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

สมมติฐาน

การศึกษาการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวงของกรมทางหลวง จะขอตั้งสมมติฐานเบื้องต้นว่า การดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวงยังมีอุปสรรคที่สำคัญ คือ งบประมาณไม่เพียงพอ

ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์นี้จะกล่าวถึงประวัติความเป็นมา หน้าที่และความรับผิดชอบของ กรมทางหลวง และการจัดองค์การ โดยจะมุ่งศึกษาเฉพาะงานด้านการบำรุงรักษา ทางหลวง ซึ่งเป็นงานของกองบำรุง เขตการทาง และแขวงการทาง คือหน้าที่ความ รับผิดชอบ การแบ่งงาน การดำเนินงาน การบริหารงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

การศึกษาคำเนิงานด้านการบำรุงรักษาทางหลวงของกรมทางหลวง จะได้รับประโยชน์สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานด้านการบำรุงรักษา ทางหลวง ว่าสอดคล้องตามหลักวิชาการบริหารเพียงใดหรือไม่
2. เพื่อทราบถึงปัญหาในการดำเนินงาน พร้อมทั้งขอ เสนอแนะตามหลักวิชา

วิธีการเินการศึกษา

เนื่องจากการศึกษาเรื่องนี้ เป็นการศึกษาข้อเท็จจริง วิธีการศึกษาจึงจำเป็นต้องค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความ ข่าวสาร ตลอดจนหนังสือต่าง ๆ ที่ใ้มีผู้เขียน หรือรวบรวมไว้

นอกจากจะใ้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิที่ใ้กล่าวแล้ว ยังใ้ทำการ ศึกษาจากแหล่งปฐมภูมิด้วย นั่นคือ สัมภาษณ์นายช่างโยธากองบำรุง นายช่างโยธาเขต การทาง นายช่างโยธาแขวงการทางและผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้เกี่ยวกับงานด้านการบำรุง รักษาทางหลวง พร้อมกันนั้นยังใ้ออกแบบสอบถามและส่งแบบสอบถามไปยังนายช่างโยธา เขตการทาง นายช่างโยธาผู้ช่วยเขตการทาง ทั้ง 12 เขต และนายช่างโยธาแขวง การทางทั่วประเทศ